

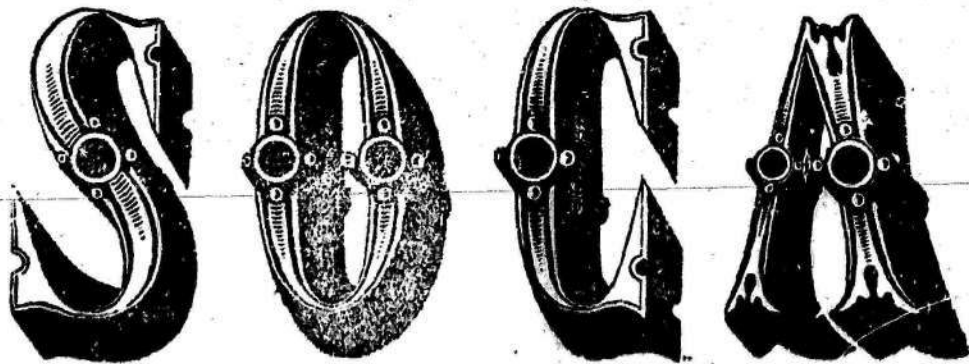
„Soča“ izhaja vsak četrtek in velja za pošto prejemana ali v Gorici na dom, pošiljana:

Vse leto f. 4.50
Pol leta „ 2.30
Četrt leta „ 1.20

Pri oznanilih in prav tako pri „poslanicah“ se plačuje za navadno tristopno vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 2 „

Za večje črke po prostoru.

Posamezne številke se dobivajo po 10 soldov v Gorici v tobakarnici v gosposki ulici blizo „treh kron“. — v Trstu v tobakarnici „Via della caserma 60“.

Naročnina in dopisi naj se blagovljno pošiljajo pod naslovom: Viktor Dolenc v Gorici. — Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovljno frankujejo. — Delalcem in drugim nepremožnim se naročnina znižuje, ako se oglašuje pri uredništvu.

Glasilo slovenskega političnega društva goriškega za brambo narodnih pravic.

Evropski položaj.

Diplomacija ima čudna pota; diplomat rabi v resnici jezik za to, da pokriva svoje misli. Kedo bi bil mislil, da se bo ves evropski položaj v enem dnevu spremenil, kakor se je v resnici. Po berlinski konferenci slišalo se je, da angležka ne bode pristopila sklepom drugih velevlasti. To je Angleški minister Derby tudi naznanil svetu še precej ostentativno. A politikarji jeli so vganjavati, kaj bo Anglija sama napravila in ko še nikdo nij mogel raztolmačiti si postopanje te države, raztolmačili so ga dogodki v Carigradu. — Ministri Sultan-a Abdul-Aziz-a zbrali so se 29. pret. mes. k seji v Sultanovi palači povabili so zaradi velike važnosti Sultana, naj predseduje. Sultan pride in komaj se vsede, uže začne Sheik-ul-Islam (najvišji duhovnik turški) Sultanu očitati, da slabo gospodari, da dela v pogubo države itd. Še predno je mogel jeziti Sultan kaj odgovoriti, zavpijejo enoglasno vsi ministri: „res je“, na kar Sheik-ul-Islam slovesno izreče, da je Abdul-Aziz odstavljen. Sultana s pomočjo na dvorišču pripravljenih sofov in vojakov zvezati in prepeljati v stari Serail, to vse je bilo delo nekterih minut. Nij pa še bil stari sultan z vso svojo družino v zaporu, ko so ministri poslali deputacijo do tudi zaprtega Murada, sina sultana Abdul-Medjid-a in stričnika odstavljenega Aziz-a in ko ga deputacija pripelje v ministersko dvorano, mu naznani Skeik-ul-Islam, da je postal po volji božji in ljudski Sultan in vladar vseh vernih. Novi vladar, Murad V. se je vedel, kakor da bi bil padel iz oblakov; mej tem pa so uže ulemi (turški duhovni) po djamiyah in groim topov naznanjali ljudstvu, da je dobilo novega vladarja.

Drugi dan, 30. maja je Murad precej ob zori vstal in se podal z velikim spremstvom in pompom v bližnjo mošejo, kder se je prepasal z mečem Mohameda in od tam podal se je sopet v rezidenco, kder je na nekem dvoru sprejemal klanjajoče se mu turške velikaše. Govorilo se je, da odstavljenega sultana so velikaši zadavili; a to govorico so turški ministri preklicali, češ, da bivšemu Sultanu se nij zgodilo nič žalega in da je sam pripoznal novega vladarja. Ta vest se je zdela svetu toliko bolj neverjetna, ker turška

vera (koran) zavkazuje, da ne smeta biti živa dva kalifa (verska poglavarja) in če se kedaj pripoti tak slučaj, da je treba enega umoriti. Ministri novega sultana so proglasili, da bode nov vladar vpeljal evropsko civilizacijo, da bode sklical nek državni zbor, odpravil serail (mnogozenstvo) in sploh postopal po evropskem kopitu. Dosledno so torej ravnali, če so tudi poročali, da Abdul Aziz še živi. — A to je bila grda laž, kajti denes poročajo oficijozni telegrami, da si je odstavljeni sultan prerezal žile z nekimi skarjani, da je torej vsmrtil se in da so ga uže slovesno pokopali zraven njegovoga očeta. Abdul Aziz se je torej usmrtil po receptu njegovih ministrov, ali nij to žalosten dogodek v šaljivi obliki? Kedo pa bode verjel to Turkom in pa njihovim prijateljem v Pešti in na Dunaji? — Reč je v resnici taka; Angleški poslanik v Carigradu je porazumljen s svojo vlado in s turškimi ministri sklenil, da se mora Sultan, ki preveč posluša ruskega poslanika, odpraviti in nadomestiti z drugim, ki bode plesal, kakor bodo hoteli novi ministri, ki sopet stojé bolj pod angležkem in avstrijskem uplivom. Kakor se sliši, je za to spletko vedel tudi avstrijski poslanik Zichy in grof Andrassy. Reč se je izvršila po sreči in diplomati angležki in morda tudi drugi so si zadovoljno maucali rokó, češ: „zdaj smo jo zasolili Rusu.“ — Ko bi bil pa sultan Abdul-Aziz še na življenju, se je bilo bati, da Ignatiev sopet prekriža ves račun svojim nasprotnikom; zato pa je bilo silno potrebno, da si je Abdul-Medjid prerezal žile, ali da so mu to ljubav storili njegovi najpokornejši služabniki in sužnji. Iz vsega se vidi, da angležki in morda še kaki drugi politikarji v imenu civilizacije sicer grajajo v enomer jezuite, pa da se oni prav za prav poslužujejo po moralnih principih zavržljivih sredstev, da le pridejo do cilja. No, situacija v orijentu se je zhog tega polit. umorstva, če se sme tako imenovati, dosti spremenila, tako saj računajo Rusiji nasprotni diplomati. Oni menijo: Ruskega posredovanja, Gorčakovih reform ne bo treba več, ker bo sultan Murad V. vse te reforme izvedel iz lastnega nagiba in bo na ta način odstranil vsako vtikanje tujih vlasti.

Želja ogrskih in ustavovernih politikarjev je menda tudi v soglasju s to politiko in Anglija si prizade-

va, da bi za-njo pridobila tudi Francoze in Italijane. Situacija bi bila po tem podobna onej leta 1854, ko se je pripravljala krimska vojska. Kakor tistikrat ima tudi zdaj Avstrija veliko odvažnost in morda je odvisna nje dobra ali slaba prihodnjost od tega, kako se bode odločila. Vse kaže, da Nemška v tem slučaju bode ostala na strani Ruske, kar vtegne upljivati tudi na Avstrijo, da ne bode sopet zavzela nevarnega stališča od leta 1855, akopram bi bila v tem slučaju naravna posledica ministerska kriza. Vpraša se, kaj bo Rusija začela, kako bode postopala v očigled novim dogodkom? Rusija mora tako postopati, kakor je primerno česti prve velevlasti in pa interesom sosednih Slovanov v Orientu; drugače bi morala žrtvovati za dolgo časa ves upljev v Evropi.

Gotovo je, da bode to tudi storila in vprašanje je le to, kako in kedaj? — Še niso velevlasti pripoznale novega turškega vladarja in mogoče je, da bode uže to prašanje prouzročilo veliko nasprotja mej velevlastimi. Zdaj pa je tudi prašanje, če boste Srbska in Rumunska pripoznali novega vladarja in če ne boste porabili prilike, da se popolnoma odpovesti turški suvereniteti, kar je Srbija uže na pol storila s tem, da nij plačala letošnjega tributa. Ruskemu uplivu se je zahvaliti, da je Srbska vojska zdaj popolnoma pripravljena na rat in da stojé njej na čelu skušeni ruski generali in oficirji; vidi se iz tega, da bode Rusija reč naprej porinila po Srbiji, in če nij uže mej Avstrijo in Rusijo dogovorjena razdelitev Turške, bode Rusija dosegla od velevlasti vsaj to, da se ne mešajo v jutrove zadeve in da puste naravnim dedičem Turške, naj zapodé Turčina, od kodar je prišel. Ruski upliv je menda tudi pomagal, da se je sklopila zveza mej temi dediči, ki so Srbska, Crnogora, Rumunska in Grška. Rusiji ne bode težko doseči to in tako povrniti kramarskemu John Boulu zašnico, katero je on domnevno zasolil Ignatievu. Kakor pa so cilji angležke politike popolnoma nemoralni, ker materijalno sebični, prav tako so tudi sredstva te politike ostudna in ono slepenje s turškim parlamentom, reformami itd. je gol humberg. Turak nij sposoben vrediti na pravni podlagi svojo državo, saj to je še drugim takozvanim kulturnim državam prav težavno; turška država sloni na podlagi

LISTEK.

Tugomer.

Tragedija v 5. dejanjih. Spisal J. Jurčič.

1.

„Slovenske knjižnice“ zvezek nam je prinesel nov leposloven umotvor, Jurčičevo tragedijo „Tugomer.“ Iz dveh uzrokov se mi potrebnost zdi o tem najnovjšem literarnem delu slovenskem izpregovoriti v teh novinah nekoliko besed. Najpreje tako rodoviten pisatelj kakor g. Jurčič, ki je slovensko slovstvo obogatil uže s toliko množico izbornih novel in romanov, v resnici zasluži, da se omikano slovensko občinstvo zanimlje za vsako večje literarno delo iz njegovega peresa; a drugič je „Tugomer“ po svojem notranjem obsegu tako zanimiv, po svoji tehniki tako dovršen in po svojem krepkem in jedrnatem pesniškem jeziku tako izreden umotvor, da se ga mora prav iz vsega svojega srca in iz vse svoje duše veseliti vsak iz mej nas, komur je kaj ležeče na tem da se naša literatura množi in razcvita.

2.

Od Karla Velikega do Henrika Leva, tedaj blizo 500 let so Nemci uničevali, klali in morili Slovane, ki so prebivali mej Labo in Odro. „Kakor pse pobij vse nevernike slovanske, ki ti

pridó pred oči!“ — je pisal enkrat cesar Oton I. iz Napolja mejncemu grofu Geronu. In Geron in njegovi nasledniki so vestno izpolnjevali naročilo velikega nemškega cesarja. S pretvezo, da hoté širiti sveto vero mej poganskimi polabskimi Slovani, so pomikali nemško mejo od rodu do rodu vedno dalje proti slovanskemu vzhodu. Krščanska ljubezen, človekoljubje, pravica in poštenje niso bile tiste čednosti, ki so vodile krščanske Nemce v boj zoper nejeverne Slovane. Gospodarju Nemcu je bilo zoper slovanskega nekrščenege psa vse dovoljeno. Kaj čuda tedaj, če je krepki, jedini, brezobzirni, gospodarstva in plena željni Nemec na posled premagal in uničil mehkega, v malih zadrugah živečega, lehkovernega in miroljubnega Slovana. Dežele, ki se dan danes jedro pruskeje državi in nemškemu carstvu, so bile nekdej slovanske! A uže sto in sto let ondodnji narod nij več slovansk narod, samo nekatera krajevna imena nas še spominjajo, da nekdej so ondi prebivali slovanski rodovi, katere so Nemci ali s krvavim mečem i železno pestjo uničili ali pak potujčili.

In v te krvave in osodo polabskih Slovanov odločilne boje, za kakih 936 let nazaj, je g. Jurčič po segel smelo roko ter o teh časih v „Tugomeru“ sé svojim ženjalnim peresom narisal nam veličansko podobo iz togepolne zgodovine slovanske.

3.

Povest Jurčičevej novej tragediji je ob kratkem ta — le: Geron, nemški knez v polabskej krajini, katere-

mu je njegov gospodar cesar Oton I. strogo naročil, da mora ukrotiti ali pa uničiti polabske Slovane, je bil tako srečen, da je v malem boji ujel Tugomera, največjavnejšega, najhrabrejšega, in najrazumnejšega kneza Slovanskega. Dve leti ga drži v lahkem zaporu, iz katerega mu na posled uide. Cesarja Otona ta novica silno osupne, zatorej pošlje Hildeberta, prvega biskupa nemškega v Geronov ostrom, da bi poizvedel, zakaj Geron tako nevarnega sovražnika, kakor je Tugomer, nij bolje stražil, ali ga nij krstil ali zakaj mu nij glave vzel. Geron cesarskemu slu kratko odgovarja:

„Jaz sam sem Tugomeru priliko Uiti dal da sam nij znal o tem. Lokavo smo ga pripravljali tu. Nagorov krivih polu je šel od tod. Koristil nam še bode ter namere Podpiral naše, ne vedoč kedaj. Jas sem o tem poslušal moder svet Izvrstnega moža, ki je naseljen Uže mnogo let v sredini mej Sloveni, Ter zna tam narod in ljudi slovenske, Kateri upajo mu kakor svojcu; Ime je znano, Gripo zove se.“

In Geron je s tem pokazal, da nij samo hraber vojak, nego tudi zvit in prekanjem državnik.

Gripo, nemški naseljenc mej Sloveni in Geronov ogleduh si je znal svojim previdnim vedenjem pridobiti mnogo prijateljev mej Sloveni. Tugomeru n. pr. je največ Gripo pomogel, da je ušel iz nemške ječe. To se ve, da vse je delal v porazumljenji z Geronom,

korana in ta ne dopušta evropske civilizacije. — Na Balkanu je slovanski element eminentno kulturni element in zatorej ne bode nihče zaviral, da Slovani tam prevzamejo voditeljstvo. Danes torej ne more več triumfirati angleška nemoralna, kramarska politika, danes ima ruska politika za seboj evropske simpatije, ker je moralna in sloni na principih prava, narodnosti in svobode. Zatorej pa je težko misliti, da bo Murad s pomočjo intrig angleških odstranil nevihto, katera preti Turški. Samo da bi tudi Avstrija pravo začela in postopala primerno svojim interesom, kajti še en napačen korak in nevarnost je največja za njo, in tega se mi, kot odkriti patrijoti, naj bolj bojimo.

Dopisi.

V Gorici, 8. junija. (Volitve v mestni zbor. — Razno.) Mestne volitve so dovršene; zmagala je v vseh razredih „Isončeva“ stranka; a zmagala nij s kandidati svoje stranke, ampak postavila je v vseh razredih take kandidate, s katerimi morajo biti zadovoljni deloma Nemci, klerikalci in deloma tudi vlada. Najkrajša bila je volitev v II. razredu, kder je bil postavljen kot kandidat vladno-konservativne stranke tudi Slovenec dr. Tonkli. Vkljub temu, da so Isončevci posluževali se čudnih sredstev in da so po mestu raznesli, da Tonkli ne prevzame kandidate in vkljub temu, da so bili volilni imeniki tako sestavljeni, kakor je hotel in želel vodja Isončevcev, je vendar Tonkli dobil izdatno manjšino (od kakih 360 glasov 110 do 112). Tudi v prvem razredu bi bil kak Slovenec dobil prav dosti glasov; pa vlada nij hotela več mešati se, ker je bila zadovoljna s kandidati nasprotne stranke, ki so vsi manj ali več vladni. Smejati smo se morali, ko je „Isonzo“ pel sebi slavo, češ, da so slavno zmagali. Mi pa pravimo, da zmaga s popolnem žrtovanjem svojih principov, nij nobena zmaga, ampak znamenje propada, kajti gotovo je, da bode propadla zdaj zvonec noseča stranka, kakor hitro bode postavila pronosirane liberalne kandidate. Zahvaliti ima ta stranka svojo čudno zmago okolščini, da je klerikalna stranka bila passivna in da je vlada morda premalo pazila na to, kako so sestavljeni imeniki. Nam je znano, da nekatere osebe vsako leto volijo v kakem drugem razredu; predlansko leto volile so v III; lanske v I. in letos v II. razredu in vendar se nij pri teh osebah glede cenzure prav nič spremenilo. Na tak način lahko vsakdo zmaga.

Nepotreben pa je Isončev napad na Slovence, češ, da so mestjani vse žile napeli in vsi prišli na volišče samo zaradi tega, da ne pride Slovenec v mestni zbor. S tem sopes kaže, da se Italijanci goriški strašno boje Slovencev. Slovenec na magistratu: Hani bal ante portas. Ne boj se brate; pride čas, ko se bode zgodilo tudi to; počasi, ali sigurno napredujejo Slovenci v Gorici. Da pa slovenski renegatje črtijo bolj Slovence, nego Nemca, to je povsod znano, saj take ljudi vdi slepa strast in žali jih videti, da napreduje reč, kateri so protinaravno obrnili hrbet. Konečno eno prasanje: Kaj bi bilo z vami Italijanci, ko bi Slovenci povračali enako z enakem? Slovenski žulji Vas večinoma redé, Vi ste popolnoma odvisni od Slovencev in vendar ga tako sovražite. Se li ne bojite, da se bo Slovenec zdramil in z Vami postopal, kakor zaslužite? Slovenske narodnjake čaka važna in težka naloga; treba je v prvi vrsti skrbeti za blagostan naroda in za njega duševni napredek, po tem se bode

lahko otresele svojih pijavk in sovražnikov. Le enerzije, razne volje je treba.

Naše politično društvo „Sloga“ se množi; razun nekaterih po „Slovenca“ znanih intransigentov, poprijeli so se ga Slovenci obeh poprejšnjih strank. V kratkem bode občni zbor „Soče“ in „Gorice“, da se sklene razpust obeh društev in morda prav tisti dan bo tudi občni zbor „Sloge“ z jako zanimivem dnevnem redom. Nadejati se je, da bode novo društvo uspešno delalo, odbor naj bode marljiv, pa briga naj se ne za ljudi, kateri iščejo prepis a tout prix. Pred nekimi dnevi dež in zima, en par dnij sem pa imamo v Gorici veliko vročino; kakor smo uže enkrat rekli: iz ekstrema v ekstrem.

Iz Gorice, 3. junija. (Izv. dop.) Komaj leto dnij obstoječe gozdno društvo za Kranjsko in Primorsko je pod predsedništvom deželnega gozdnega inšpektorja Salzer-ja zborovalo dne 25, 26 in 27 maja v za ta namen okoliških prostorih goriškega strelnega društva (Görzer Schützenverein). Akopram je Jupiter pluvius nasprotoval mnogobrojnej udeležitvi, zastopane so vendar le bile Soča in Sava, Kolpa in Reka, Kvarnero in isterski bregovi, Trst in Dalmacija po 60 udih zgoraj imenovanega društva.

Po pozdravu predsednikovem sledilo je poročilo društvenega odbora in razpravljanje različnih točk, med kojimi je najbolj zanimivo bilo vprašanje: „na kak način bi se zamoglo dobro gozdnarsko in tehnično osobje vzgojiti“. Pri tej razpravi je društvo sklenilo proti sedanjemu sistemu kolikor mogoče idejo razširiti, da se ustanove mojsterske šole na podučljivih revirjih in upeljejo gozdnarski kurzi na kmetijskih šolah, ktere imajo dovoljne gozdzove in kterim so uradniki eraričnih in privatnih gozdzov kot učitelji na razpolaganje.*)

Po 4 ure trajajočem zborovanju sledil je banket, pri kojem so se vršile napitnice na Njih Veličanstvo Našega cesarja (od predsednika), na deželo Kranjsko-Primorsko (od gozdnega nadzornika Dimitz-a v slovenskem jeziku), na mesto Gorica (od finančnega svetovca Czörnig-a) itd. 26 in 27 maja napravili so pričujoči izlet v Panovic k tukajšni centralni drevesnici in v Ritterjeve tovarnice. Razšli so se potem z nadejo, da se bodo za leto dnij zopet videli na Bleškem jezeru.

Iz Brd, 1. junija. (Izv. dop.) Dne 22. majnika imel sem čast spremljati našega obče štovanega profesorja in predsednika našega vinorejskega društva g. Fr. Povše-ta v Biljano, kjer je imel govoriti o kletarstvu in vinoreji sploh. Prišla nam je deputacija obstoječa iz gg. župana, kaplana in drugih nasproti in nas pozdravila v imenu občinstva ter nas vodila na posestvo g. Vendramin-a, kjer so nas pričakovali g. župnik Biljanski, dva gg. vikarja in mnogo ljudstva. Vstopili smo v prostorno sobano in g. profesor pričel je svoj govor s prijaznim pozdravom. Vse je prav pazljivo poslušalo gladek, poldrugo uro trajajoči govor. Končnem razišla se je množica prav zadovoljna; župan Biljanski in Medanski in drugi odlični možaki vstopili so se pak okolo g. profesorja, kateri jim je poročal o stanju vino- in sadjerejskega društva; konečno segli so si v roke in objubili izdatno podpirati društvo. Ogledali smo si potem lepi vrt, zares nekaj nenavadnega na Brdih in

*) Ali bi ne bilo kaj takega mogoče pri tukajšnji kmetijski šoli, ker se tukaj tudi gozdnarska direkcija — nahaja? Skrbite!

misijonarja brez slovanske zavesti, ko propoveda svojim rojakom.

O ti tverdokorno,
Ti zaslepljeno ljudstvo, ki se mučiš,
Prelivaš kri, umiraš, — a zakaj?
Za duše svoje izveličanje? —
O ne! Za jezik svoj, slovanski jezik!
Slovenska svoboda, in drugo nič,
Za kar vi vpijete, če duše svoje
Ne otmete v naročaj svete cerkve! —
Tretjo stran zastopa v zboru slovenskih velmož pesimist Spitigneu, mož, ki sam nič ne dela in še drugim delo mrazi ter veselje do dela krade, mož, ki sam v svojem srcu ne nosi ljubezni do domovine in ki bi jo zatorej zlim jezikom rad očemeril tudi svojim sorojakom. Njemu je vse Slovenstvo pisan ničtrec, ki je po sredi votel in ob krajih prazen; njemu je Sloven nič!

„Motiko brusi, koso kleplji, orji,
Gnoj kidaj, v koši ga oprtim nosi
Ter gledaj v tla in vsem pokoren bodi,
Od kodar kak ukaz ti veter dahne!
To pristoji Slovenu, drugo ne;
O vojnah, o bogovih, o modrosti
In o državah bog postavi Nemca,
A ne Slovena mehkonožnega!“
A Slovence ne poslušajo niti Zovolja, niti Spitigneu. A žalibog tudi izkušeni Mestislav jih ne more pridobiti za vojno, nego udaté se Tugomeru. In kaj hoče Tugomer?

Geron je poročil Slovenom, da tudi on neče

vrnivši se zopet v sobo, začeli smo se prav po domače pri kozarcu dobrega vina razveseljevati. Veselilo nas je videti toliko čestite duhovščine v našem krogu, ki je s tem pokazala, da hoče vzajemno s župani ljudstvo k napredku vzbujati in mu k boljšemu gmotnemu stanju pripomoči. Naj toraj izrečem vsem naj toplejo zahvalo; živili dolenji Brici!

Iz Mavhinjega, 31. maja. (Vreme. — Turško.) Menda je to prvi dopis, ki Vam je prišel iz tega kraja. Začnimo torej svoj dopisovanski kolobar z vremenom. Slab začetek, porečete; a zagotavljam Vas, da Vam pošljem iz svoje mavhe še marsikaj, kar Vas bo utegnile zanimati. Za danes le malo — prima lectio brevis! ... Pretekli maj je bil, kakor veste, obnoren. Ubogi pesniki in vsi taki ljudje, ki se ta mesec radi pogrezujó s svojimi domišljavo v svetove polne rozic in pečenih po zraku, pa naravnost v usta letečih piščancev, golobov i purmanov, so se letos grozovito ogoljufali; kajti namestu sladko dišečih rozic i cvetic po zelenih livadah nij dosti manjkalo, da nijmo zagledali po sipah zmzrzenih peresc i dokaj tacih in enacih duha vedrečih zalih podobščin. Na mestu milih sapic — od pesnikov, ki vse rahljajo, zefiri imenovanih — je moral človk slišati strašansko severno klepetuljo, v eno mer lomastečo borjo. Nekdaj smo april norcem pristevali: brezen desetkrat na dan jezen — letos je pa njegov sosed maj zdvijal, da bi ga koj v kako bližnjo norišnico bili zaprli, ko bi le bilo še kaj prostora v njih. Če je bil en dan še precej prijazen, prišlo jih je za njim devet zimskih z dežjem, vetrom, mrazom, sodro i točo: „Frigida pugnabant calidis, humentia siccis, mollia cum duris“ — dejal bi Ovidij v Tomaji, kakor je nekdo rekel na mestu: v Tomi. Vse je uže bilo lepo pognalo, i trta se je skazovala, da je bilo veselje: nenavadni mraz je upe uničil. Horret animus referre! Celu oslom, ki jim vse rado izpod rok gre po svetu, je letos njih prijatelj maj se neprijaznega i grdo prozaičnega skazal, ker jih je strašansko hladil. Da nij letos noben pesnik v tem meseci liricnih skokov skakal, nij čuda. Zato si je letošnji maj jezo vseh pesnikov na glavo nakopal. Nek tukajšnji lironosec se mu je zagrozil:

Fej te bodi, grdi maj!
Kdaj te bode konec i kraj?
ker nij mogel v njegovem mrazu družega, ko to postaviti:

„Kaj si unrla, ljubca zala?
Strašno si zmotila se:
Ne boš valcerjev plesala,
Ne boš pila več kofé!“ itd.; kar je še precej mrzla elegija. Vendar mrzel pesnik ali ne, narava zopet greje. Hvala vsevidečemu bižu, ki ne potrebuje nobenih deželnih i državnih zborov. Ono samo sklepa i izvršuje. Hvala mu! Gospod urednik, ako ste kaj poskočni, ali bi ne hoteli enmalo poskočiti z manoj po zelenih livadah? Glejte, vkljub mrzleni maju si je rastlinstvo opomoglo. Ali, uže vidim, da akoravno zelo uneti za naravno krasoto i čvrstih nog, bi težko se potegnili zato, da bi z mano poskalovali. Vidim, kakor sem jaz, revnih kmetov, dopise prejemati, ki nijso ne bev ne mev; vidim Vas v potu svojega obraza oščepek iz tobakire jemati, po tem jklenovko naperiti in enkrat po češko: zatraceni! vsklikniti — hotel sem reči slišati. E gospodine, to vse vidim i slišim. Potem zacebate, posebno nad mojo neslanostjo. Potem spet en oščepek na zdravje kraškimi dopisovateljem. I nazadnje krepek: „živio, živil!“ vskliknete. Ali nij tako? Potem takem sem

Slovene same vidimo po Tugomerjevi vrnitvi iz robstva razcepljene in nejedine. Geron ob meji pripravlja močan ostrog, znamenje, da namerava spet kmalu planiti v Slovansko zemljo. Slovence sklicujejo zbor, da bi se posvetovali, kaj jim je storiti. Jedna stran — stari, izkušeni neupogljivi Mestislav je veditelj — hoče vojno z Nemci. Mestislav Nemcem ničesa ne upa.

„Pred leti od zahoda so pridrli
Na naše meje in se usipali
Z orožjem v roci v našo lepo zemljo,
Slovenov podavili so brez čisla
Uničili rodov premnogo naših.
Požigali, plenili, silovali
Device ter v želežji odvajali
Mladeniče vjete in možé,
A v nemškeji zemlji tláčiti jih v sužnje,
V robótnike krvavo trápljene;
In s tega slavno zdaj „imé slovensko,“
Ime čestitih slavnih naših otcév
U Nemcev hlapčevsko ime! Sloven —
Ter suženj isto znači jim.
In ti Sloven nesramni, rob in sluga,
Ki nemaš nič krvi, obraza nič,
Ti pojdi Nemcem klanjat se, jaz ne!“ —

Tudi kršćanstvo si je uže pridobilo prijateljev v slovenskih pokrajinah. Kršćanski misijonar Zovolj je sam Sloven, a v Nemcih kršćen in vzrejen, je zdaj v svojem svetem ognji za kršćansko vero ne vedé samo slepo orodje, s katerim Nemci poganske Slovence razdvajajo. Zovolj se nam kaže samo navdušenega

vojne, nego da je zadovoljen z malo danjo (tributom). In da se Slovenci o tej stvari z njim pomenijo naj pošljejo trideset največjih slovenskih županov in glavarjev v njegov ostrog; za vsacega Slovena hoče on zastaviti po dva nemška tala (geisel). Miroljubnega Tugomera njegov prijatelj, nemški naseljenc Gripo, zvita kača takoj pridobi za ta pametni in gotovo ne nevarni nasvet Geronov. In zakaj bi Tugomer ne zaupal Gripu, saj mu je pomagal, da je ušel iz nemškega robstva! In zakaj ne bi zaupal Geronu, saj za vsacega slovenskega moža zastavi po dva nemška! Tudi sicer je poln krivih nazorov. V Nemcih se je dosta, po njegovih mislih dobrega naučil!

U zaporu mojem črnorizec nemški
Ponujal mi je svojo nemško vero,
In razno kaj še družega povedal,
Kakó so Nemci se od Rimljanov
Učili, a i zopet ti od Grkov,
Ter vedno učence zmagosene
Bil nad učiteljem. Tako da tudi
Kedaj Slovenom zemelj naših pridi!
Ne sovražimo jih! Učimo se!“

In tako preslepljeni Tugomer svetuje in prigovarja svojim rojakom, da naj pošljejo v Geronov ostrog trideset največjih slovenskih v dogovore z Nemci. Zastoj se mu ustavlja Mestislav z Batogom. Tugomer zmaga se svojim svetom pri miroljubnih Slovanih.

Trideset slovenskih vojevod odide v Geronov ostrog, šestdeset nemških talov pride v zastavo v slovensko zemljo. A nemški naseljenc Gripo udari po

hotel dokazati, da Vam ne ostaja časa, z mano poskakovati. Lepo je, kedar se Bog potolaži. Zdaj nij več dežja i vetra, zimsko suknjo smo slekli, in v naravi gre čvrsto, da je kaj. Ljudje, ljudje so zmirom jezni, Bog ne. Torej ne bojmo se! Ali, gospod? Kako je kaj s Turkom? Ali bo še zmirom ta pes v najrodovitnejših krajih kršćanstvo zasmehoval? Pogin Turku, ker nij človek! Da nij, ne z besedo več, ker jo zajtuje i zasramuje i se v pest smeje vsem diplomatom; ampak z mečem bilo bi treba mu dokazati, kam naj bi šel. Tja v daljno Azijo, kamor nij še siloviti Aleksander prodr. Unkraj Bucefale s pesom! I to vse, ker Turek nij človek. Ko je Starhenberg gledal iz sv. Stefana zvonika na pesa Turka pred Dunajem, takrat nij diplomacija nič pomagala; ampak Sobieskega polonjskega to je poljskega kralja, slavni meč. Visokoslavni junak Zrinski, katerega je naš bistroglavec Trdina tako lepo opisal v poslednjih trenutkih, tudi nij imel diplomacije na pomoč. Sam si je pomogel, se [svojo] i svojih vitezov glavo. Umrl; a grozovito slavno. Da nij Turek zmožen civilizacije, to dokazuje njegova z nedolžno krvjo zapisana zgodovina. Ne porče se, da ne bo kak posamezen, da jih ne bo več Turčinov za dobro i krasno spočetljivih; a kaj hoče to proti celoti, proti vsemu okuženemu — ne: kugo rodecemu narodu? Ne morem razumeti, i brez hvale; nijsmo se ravno za platom rodili, ne morem nikakor razumeti, pravim, kakošnjih veljavnih vzrokov, ki bi se mogli proti pravičnim iz zgovinske filozofije zajetim vgovorom braniti, more pač tako zvana evropska diplomacija imeti, da hoče po vsej sili Turštvo v Evropi podpirati, staro turško kočuro, za katero se mogečnega: gojil i podrt uže davno pričkata, z diplomatičnimi gredami podstavljati i z državnimi kljukami trditi i vezati. Res velika škoda za toliko diplomatičnega cementa! Brez vzroka pa nij nič; torej se še čudeži gode, ali pa taki dogodjaji, katerim nasproti je naša pamet prekratka. Najbrže bode, da se po Cicerouovsko izmnikamo: „Multo melius haec causa agitatur a tribus, quam ageretur ab uno“. Vendar moram priznati, da se klanjam konferirajočemu diplomatovstvu; kajti v njem gledam božjo kalico prihodnjega mednarodnega sodnijskega stola. O velikej modrosti priča, kedar se prelivanje nedolžne krvi do zadnjega odlaš, in oni internacionalni forum, kedar pride, prinese z milo oljko tudi lep vrh splošne človečanske kulture. Le žal mi je, da stari, bolehati turški arlekin v miru zdravilne siadčice požira i zadovoljno še kinka na evropskih tleh pa pije še sveti zrak izobražene Evrope. Toda nebijajočim za diplomatičnimi kulisami ne more se nam spodobiti kaka nevolja zoper odlagajoče diplomate — ker to bi bilo presmešno — obžalovati pa vendar smemo, da nij uže davno prišel čas za rešitev orijentalnega vprašanja, da nijsmo še doživeli ugodnega momenta za izgnatev ljutega Turčina. Saj mora priti enkrat do tega, to zdrava pamet uči. Da bi se Turek kedaj poboljšal? Tukajšnji g. Fr. Z.ski je spisal te dni o tem tako-le. Bistroumni epigram se mi zdi resničen:

Diplomatični sabor i Turek, ki se je poboljšal.

Reče Turk saboru: „Daj pomoč!“
Sabor reče: „Hodi proč!“
Reče Turk: „Kaj bom storil?“
Zbor mu reče: „Ti bom vrat zavil!“
Ter še reče v groznem srdi:
„Proč, ti klavc i trinog grdi!“
Zbor od jeze v lica zripne,
Turk pa z zobom ustno uscipne;

noči se svojimi hlapci na Slovane, ki so stražili nemške tale ter je odvede v Geronov ostrog in ko Geron čuje, da so nemški tali rešeni, ukaže pobiti in poklati slovenske vojvode, ki so k njemu prišli v dogovore. Jedini Tugomer s prijateljem Bojanom se reši! Tak sad je rodila Tugomerjeva — prav slovenska — lehkovernost in zaupnost! —

Slovenje so bili po tem strašnem pokolju čreda brez pastirjev. Izgubili so svoje najboljšje voditelje v vojevanji in mirovanji. Ostala sta jim še dva vrla moža, Tugomer in Mestislav. A Mestislav je bil uže star in oslabel in Tugomer je izgubil pri narodu zaupanje. Iz dajca! to ime se ga je po krivici prijelo ter držalo. Ko pride do odločilne bitve, so Nemci potolkli Slovence. Tugomer je na bojišči izdahnul svojo junško dušo ter tako opral svojo zmoto in krivdo, zapustivši svojemu sinu to — le oporoko:

„Jaz rad umrem, a zvedeti bi želel,
Ce zmote moje svet so izučile,
Kako naprej se je paziti treba,
Kako sovražniku se ustavlja,
Ki je nameril na pogubo našo.
Da bi slovenske mehkosrdnosti
Moj sin, reči mu često Zorislava,
In pregovorljivih besed laskavih
Nikdar, nikdar poslušati ne hōtel,
Nikdar obetom verovati tujim!
Tvrđ bodi, neizprosen, mož jaklen,
Kadar braniš je česti in pravde
Narodu in jeziku svojemu! . . .“

To je ozek obod Jurčičeve tragedije, katero si hočemo prihodnjič natančneje ogledati. L.

Sabor segne po poleno,
Turk se zgrudi koj v koleno:

„Mili sabor, oh zanesi mi!

Hočem se poboljšati“ —

(Milo zboru se stori!) —

„Ne bom več, ne več!“ — tak Turk še pravi;

V solzah gre, pa gjavra — prec zadavi.

Evo, tako se bo Turek poboljšal, kaj ne? V tem zmislu sem gori v tem ponižnem dopisu Turka pesa zval i tiral onstran Bucefale, kar naj me izgovarja, ako sva — pa le na videz — bila jaz i pisateljsko dostojanstvo dva. Vendar za danes bo dosti o Turku; kar še manjka, naj mu naši južni bratje dodati blagovolijo. Jaz bi le še iz dveh ev. mest nasvetoval Turku, se sv. Matevžem 27, 5: „Judež je šel, ter se je obesil“ i se sv. Luk. 10, 37: „Idi, pa ravno tako stori!“

Conturbabuntur Constantinopolitani

Innumerabilibus sollicitudinibus.

Še bi pisal; a vidim, da obljubljena kratkost tega dopisa je precej dolga. Drugo pot kaj o Mavhinjem, i tako naprej; kajti meseca junija vsacega leta se me loti bolezen pisarenja. I potem urednikom ne dajem več miru. Imejte potrpenje!

En reven kmet.

Iz Kopra, 6. junija 1876. (Izv. dop.). Večkrat sem se pogovarjal s priprostimi, kakor tudi z obraženimi kmeti o srenjskih zadevah. Govorica je prišla tako daleč, da smo začeli nekoliko pretresavati ljudske učitelje. Pa kako nezadovoljnost sem našel mej njimi z učitelji, kateri nijso z možni orgljanj!

Rada se iznebi soseska takega učitelja, ako ga uže ina; če ga pa nijma, ne bode glasovala za takega, ki ne zna orglati in, če uže glasuje, glasuje nekako nezadovoljno; kajti ona terdi, kar je istina, da je nespametno, da je zraven učit. še orglar, ker vse lahko učitelj sam opravi. Iuda tudi učitelj, nijma toliko plače, da bi zraven nje še kaj ne potreboval. Zakaj se torej večkrat sliši, da se učitelji preganjajo iz soseske v sosesko, je razvidno. So večkrat tudi druge pomanjkljivosti, zaradi kojih nij soseska zadovoljna z učitelji, a jaz z deželani terdim, da je glavna zgoraj navedena. Pomislimo pa tudi malo na prihodnost. Kedo bode orgljal v cerkvi, ko pomerjejo stari orglarji? Kaj bodemo nastopili mi na kor z goslimi. Smešna prikazen! Še deržati jih pravilno marsikdo ne zna. Da se kandidatje posebno pa Slovenci gosli ne poprimejo, je več vzrokov. Jaz ne zavržem naukov pametnih i skušenih ljudi, ki so mi večkrat rekli: „vsaka malenkost, ki se jo v mladosti naučiš, ti bode koristila v starosti.“ Kaj pami bodo gosle v primeri z orgljanjem koristile? Kaj bodem hodil igrat v gledališča ali k svatovščinam!

Pravil nam je g. vodja Rajakovič, da se gosli na pripravnicu zaradi tega podučuje, ker je lože z njimi otroke v petju uriti, kot z glasovrom. Jaz pa menim, da to nij pravi vzrok, kajti jaz poznain več učiteljev, kateri nijso violinisti in vendar podučujejo otroke v petju s prav dobrim vspehom. Jaz še kot dečko sem se vadil v petju pod vrhim g. Hribarjem in razvidim, da tudi glasovir je sposoben za podučevanje v petju.

Želim z večino deželanov in kandidatov, da se vpelje na pripravnicu zopet glasovir; s tem se zboljša prihodnje učiteljevo stanje in ljudstvo bode zadovoljni.

Ako se moje in več drugih želje vresničijo, se tudi ne bode več toliko pisarilo o slabem petju v cerkvah. Če ne, pa bo petje še slabše.

Od 18. pr. m. do 1. junija je bil tu g. Klodič. V tem času so se tudi razdelile štipendije izostalih kandidatov.

Pomagalo se je namreč onim, kateri so ubožni in dobro napredujoči. In sicer. v I. slov. oddelku ednemu 40 gl. ednemu 10 gl. — v II. slov. od. trem po 10 gl., ednemu 50 gl. — v III. slov. od. ednemu 10 gl., ednemu 20 gl. — v I. ital. odel. ednemu 30 gl. — II. ital. odd. dvema po 10 gl. ednemu 45 gl. — v III. ital. od. ednemu 20 fl. — v IV. ital. odd. trem po 20 gl. — v I. iliv. odd. ednemu 30 gl.

V IV. slov. oddelku nij dobil nobeden podpore.

Letos sta iz pripravnice potrjena dva za vojake. Eden je po rodu Slovenec, drugi Furlan. Prosila sta, da bi se jima dovolilo udeležiti se vaj le o počitnicah. Bog pomozil!

Politični pregled.

V Gorici, 8. junija 1876.

Delegacije so srečno končale; ustavoverci so s konca žugali, da bodo brisali; naposled pa so vendar dovolili vse, kakor je tirjalo ministarstvo. Za to pa je pohvalil gospode delegate grof Andrassy. Grof Coronini je tudi govoril proti velikim stroškom za vojsko. Pri sklepu delegacij je predsednik Rechbauer mej drugem pritožil se, da velike armade so preveliko breme za posestnika in obrtnika in torej škodujejo napredku držav, posebno pa naše. Vojni minister

Koller se je odpovedal po še le kratkem poslovanji; namesto njega postal je vojni minister finl. Benedek, ker Mollinari nij hotel sprejeti te stopinje.

Ker je umrl najboljši avstrijski general fzm. John, ki je bil duša zmage pri Custozzi, so zdaj vladni krogi v veliki zadregi, katerega generala bi postavili na njegovo mesto kot načelnika generalnega štaba. Ogri bi radi na to mesto spravili kacega Ogra, ustavoverci pa Kuhna, pa najbrže postane kak drugi. Avstrija ima nesreco se svojimi generali; v tako važnem času umrl ji je najboljši general. V Pragi je bila volitev župana, izvoljen je Zeithammer, vrli češki narodnjak in urednik Pokroka. Ustavoverni listi svetujejo Cesarju, da bi ga ne potrdil. V ogrski delegaciji je Hrvat Kukuljevič vendar povzdignil svoj glas za svobodo Slovanov na jugu in proti politiki takozvanega „status quo amelloré“. V ogrskem državnem zboru pa je poslanec L-rany interpeloval, če bode Avstrija po spremembi v Carigradu še držala se sklepov Berolinskih: Tisza obljubil je odgovora. Ogri hočejo po vsej sili zvezo s Turkom. V ogrskem parlamentu se bode sopot sklepala postava proti oderuhom, kakršne bi bilo morda potreba tudi nam. Ruski, nemški in avstrijski cesar se bodo te dni sešli v Emsu, da se pogovorijo ob orijentalnih zadevah. Gorčakov in Bismark bosta tudi tam, mej tem ko Andrassy nij povabljen k tej novi gotovo najvažnejši konferenci. Gorčakov se je nekda izrazil, da angleške intrige ne bodo motile treh zvezanih vlevlasti, katere bodo vkljub temu izpeljale sklepe berolinske,

Francija hoče nekda močno mešati se v orijentalne zadeve, pa ne v Rusiji nasprotnem, ampak v posredovalnem zmislu: ona bode namreč priporočala Turški, da se vda tirjatvam 8 vlevlasti. Angleška ima močno floto blizo Carigrada; Italija tudi oborožuje v Benetkah vse večje ladje, da jih pošlje za Angleškimi; še trhla Španija se nekaj korači se svojimi ladjami. V Benetkah je ljudstvo demonstriralo proti oboroženju, ker tamošnjim Italijanom ne dopada to vtikanje v jutrove zadeve. Pač pa so za Angleško politiko zraven Madjarov navdušeni tudi naši Italijančići, kajti „Isonzo“ mogočuo piše: „Vse rajši, nego Rusi“. Gorčakovu bi se hlačice tresle, ko bi to čital; sreča da ne čita tega modrega lista, Turška krdela redne vojske so prekoračila srbsko mejo pri Uzici in tam ropala pa žgala. Čuditi se je, da Srbi nijso porabili uže te prilike, da udarijo na Turka. Sicer pa je po nekem nam došlem poročilu vojska prav gotova; v Srbiji pričakujejo vsaki dan začetek vojske.

Razne vesti.

Iz jugoslovanskeka boljšča nij nam posebnih dogodkov zabilježiti. Po štambulskih prekuojah je nekako vse utihnilo. Znameniti kraj Bužim padel je ustajnikom v roke in udalo se jim je 2400 mož posadke. A kam z njimi? Vsaj pomaujkuje ustajnikom samim živeža, pa da bi še te „ne bodi jih treba“ preskrbljevali. Radi tega obrnili so se ustaši do avstrijske vlade in jo naprosili, da bi ona vjeto druhal v varen kraj spravila in tako dolgo preskrbljevala, dokler se boju konca ne stori, drugače bi morali vse poklati. — Pa naj še kdo reče, da so ustajniki krvoločni divjaki! — Ustaši naskočili so bili oni teden tudi Bilek, a odbiti so bili po hudem boju, kakor pravijo turška poročila, to je turške laži.

Iz Raguze dohajajo vesti, da je oddelek Musičevih čet šel iskati si živeža proti Staremu Slanu, a prišlo jim je naproti iz Palanke in njene okolice pod poveljstvom Avdo Kapič-a mnogo begov se svojimi hlapci in najemniki združenih s 140 baši-bošukov. Sprejeli so se na trsteniški gori nad Zukovem. Turčini pobegnili so po kratkem boju pustivši 24 mrtvih in 12 ranjenih mož, mej njimi tudi 4 bege. Ranjen bil je tudi Avdo Kapič. Ustajniki uplenili so v tem boju mnogo orožja, streliva in konj.

Goriška čitalnica napravi v soboto 17. t. m. koncert in tambolo na čitalniškem vrta. — Če bo ta veselica obiskana, bode odbor kasneje večkrat osnoval kako veselico pod milim nebom. Nekateri čitalničarji snujejo društvo za kegljanje na dobike (Bestscheiben). Cisti dohodki kegljanja porabijo se v kak blag namen. —

Iz Kaželj pri Sežani se nam piše 30. maja. Po mrzlem, burnem in deževnem vremenu, na jedenkrat sapa utihne, nebo zvedri in dne 21. maja je „slana“ njezne rastline opično poljubovaje — skor vpreko vsega polja zadušila: trte, fižol in krompir. Ker je tukajšnim prebivalcem vinski pridelek skoro edini pomoček, s katerim se preživejo, davke plačujejo, po nižavi popolnoma uničen, je tudi beda zadevajočih neprenesljiva. Zemeljni sadeži fižol in krompir so tudi uničeni; prvega so vnovič nasadili. Sreča je vendar da je pomladanski dež setev zadrževal in večina zemeljskih sadežev je pod črno odejo mirovala. Bogme povsod se sliši da je pomladanski mrzav veliko škode prevzročil; a kar zadeva na Krasu, najbolj sti poškovani vasi Kazlje i Dobravlje. Zdaj naj bi prišli gledat, kateri vrstevajo Kazlje i Dobravlje vrtu sveta, in tudi tisti gospodi, kateri so pri cenilnih komisijah, da bi se prepričali, kako lahko se kmetu po neprevidnem veliki davki naklonijo. J. V.

Vojaška eksekucija. Kakor pozvedujemo iz Kanalskega okraja pobirajo letos ne samo zastanke, ampak tudi letošnje davke z vojaško silo. Kaj tacega še nismo doživeli v ustavni dobi. V preteklem mesecu ste grabili toča in slana, zdaj pa vojaška sila. Srečen posestnik v svobodni državi!

Postonjsko jamo jo obiskalo za binokostni porodeljek kacij 7000 ljudi, mej njimi večina Slovencev, kateri povsod tožijo, da Postonjske so hudi neimskutarji in da sramoto delajo Slovincem v pričo tujih narodov. Nadejamo se kacega dopisa v tej zadevi.

Dobroznani pisatelj, prof. J. Jesenko dal je zopet eno knjigo na svetlo „Mali občni zemljepis.“ Nij nam menda treba obširno pisati o tej knjigi, vsaj je uže vsakemu znana Jesenkova temeljitost in spretnost. Naj bode toraj vsem toplo priporočena lična knjiga, posebno pa učiteljskim kandidatom in študentom nižjih razredov srednjih šol, katerim bode poleg nemške šolske knjige jako ustrezala.—

Za Lavričev spominek so nadalje darovali: G. Godina-Verdeljski 10 gl.— G. N. V. v S. 40 kr. — Prenesek iz št. 21. gl. 641.80 Skupaj 652 gl. 20 kr.

Prosimo g. rođoljube, da še nadalje nabirajo darove za ta spominek, vsaka vas bi morala saj nekoliko spominjati se z darovi na moža, ki je tako iskreno ljubil svoj slovenski narod.

Za Hergovce in Bosnjake daroval je g. Jone Jožef, vikar v st. Martinu 1 gl.—od poprej 5 gld.; skupaj torej 6 gld. katero svoto odpošljemo denes.

Porotna sodnija je obsodila neko Marijo Blazič iz Fare zarad detomora na 6 let ječe. Zatožen je bil tudi nek Visintin, s katerim je imela detomorka otroka, da jo je on k temu zapeljal.— Porotniki so glasovali potrditno, a sodniki so spoznali, da porotniki so se zmotili gledé glavnega dogodka in da zatorej se odloži obravnava proti Visintinu do prihodnje sesije pred druge nove porotnike. To je prvi tak slučaj v Gorici.

Iz Sežane se nam piše: Kakor znano hodi mnogo Trzačanov in ljudi od drugod vsako nedeljo s parobrodom v Koper (Kapodistro) razveseljevat se. Tudi mene, iz Sežane v Tist prišedšega, nagnili so nekovi prijatelji do tega, da sem šel v Koper, kjer se dobi ba je izvrstna postrežba v gostilnicah „Alla città di Trieste“ in pri „Radeckem“ blizu poste. Ustavil sem se z mnogimi gospodi pri slednjici imenovanej gostilni. Kako „izvrstno“ postrežbo najde tu prijazni potovalec! Jaz jo gotovo gorko priporočam vsem onim, ki kak izlet naredijo nella „bellissima“ Capodistria! Preden prinesó onde juhe na mizo, treba čakati gotovo 1/2-3/4 ure, za vsako naslednjo jed moraš pa čakati prijazni potovalec sigurno 20 minut. Jedi so pa take, da se človeku zde skoro, kakor bi Slovenec dejal: gnjusne. Da je cena jedem po židovsko „nizka,“ nij mi treba omenjati. Zares je prav zavidati koperskim kandidatom, da žive s „polnimi“ možnjami denara v tako „lepem“ mestici, kjer se tako „po ceni“ in dobro živi! Dreier.

Tudi v Gorici je po gostilnah velika draginja. Uredn.

Zopet nesreče. Prešli teden peljali so nekteri možje nekaj polovnjakov vina iz Šmarj dol v Rihenberg. Na potu jel je lezti en polovnjak iz voza, jeden spremljevalec koj priskoči, da bi sod na vozu pridržal a ubožec zgrudil se je kmalo na tla. Imel je namreč v žepu odprt nož, sodova teža pognala mu ga je v trebuh, ter mu trebuh v dolgosti cele pedi preparala. Po malo minutah izdihnil je svojo dušo. Druga nesreča pak pripetila se je tukaj v Gorici pri zidani jedne hiše v ulici mestnega vrta. Jeden delavec nesel je po lestvicah „mavto“ v drugo nastropje prilezel je bil uže skoraj do vrha, a v tem trenutku izpodrsne se mu in revež pade tako nesrečno na tla, da koj mrtev obleži. Ranjki bil je oče šesterih otrok.

Odbor Slavčev bode imel sejo v pondeljek, dne 19. t. m. Na dnevnem redu so sledeče točke. Ra-

čun in proračun; priprave za koncert dne 24. avgusta in za občni zbor, ki bode istega dne, in nasveti pozameznih odbornikov.

Pevsko društvo „Slavec.“ Prihodnji ponedeljek, t. j. 12. junija bode ob 1 uri popoldne seja „Slavčevega“ odbora. Obravnavalo se bode: 1. slovesnost v Solkanu; 1. koncert v Gorici 24 avgusta t. l.; 3. potrebne priprave za občni zbor; 4. račun in proračun; 5. posamezni nasveti. Vse p. n. gg. odbornike pevskega društva „Slavec“ prav uljudno vabi k seji in jih prosi, da bi potirjali zastanke, da bo mogoče sestaviti račun. Predsednik.

V Preserjah pri Komnu bode narodne zabava na umetno, za to pripravljenej murvi (Morus alba), pod murvo i. t. d., kamor uljudno vabi. J. F.

Občni zbor banke Slovenije bil je dne 5. junija v Ljubljani. — Iz poročila bankine direkcije razvidimo, da je bila preteklo leto sovet zguba. — Mi nočemo dures se govoriti obširnejše o tej banki, prihranimo si to za kesneje. —

Pogreb Palackega je bil veličasten, se lepši nego Deakov, dasiravao ga niso aranžirali ministri in parlamenti, drugi vladni organi. Za pogrebom je šlo do Karlina čez 60.000 ljudi in do Lobkovic, kder počiva truplo Palackega, kakih 500 kočij. — To je resnično velikansko in kaže, da Čehi znajo čestiti svoje meže. — Dasiravno je bil Palacky protestant, se je katoliška duhovščina udeležila pogreba v velikem številu in sam kardinal knez Švarzenberg je obiskal zeta ranjkega, dr. Riger-ja, da mu izreče globoko sočutje. — V Pragi so zvonili vsi zvonovi kat. cerkva in povsod kder je sprevod memo šel, zvonilo je in čakala je duhovščina. — Lep izgled tolerance in narodnjastva to! — Natanjčni popis sprevoda v mnogih listih nam kaže, da še kralji in cesarji niso imeli takih sprevodov, kakor ranjki Palacky in vse to napravilo je česko ljudstvo radovoljno. Narod tak pač ne more propasti. —

J. Godina nam je poslal te dni 25 f. in sicer 15 f. v podporo pevskega društvu „Slavec,“ 10 f. pa za dr. Lavričev spominek. — Vse hvale vredno je to!

Poslanice.

Nij me volja dopisniku „več občinarjev“ iz Ravnice mnogo odgovarjati, a samo to mu moram očitati, da če uže pravi, da nij noben starešina kriv, ako nisem več ud krajn. šolsk. sveta, ampak postava, zakaj nij tudi omenil, da je moja volitev zarad tega bila neveljavna, ker mi moj še zdravi oče nij izročil svojega posestva. Kar je dopisnik K. pravicoljub v št. 17. „Soče“ o starešini J. P., novemu udu kr. šol. sveta, povedal, da mu namreč nisem priljubljen, je gola resnica.— Zakaj da mu nisem všeč, tega pač jaz ne vem. Sicer se vsem onim, kateri so me ob svojem času v kr. šol. svet. volili, presrečno zahvaljujem in tudi sedanjim volilcem in dopisnikom „Soče“ se zahvaljujem, da so me oprostili tega težavnega posla, in jim javim; da meja volja je bila uže popreje iz kr. šol. sveta izstopiti, ako ti bilo mogoče; ko bi bil sedaj zopet voljen, prosil bi bil za oprostitev; s tem da me niso več volili, prihranili so si sebi in drugim situosti, meni po so jako ustregli, ker je vestno splovanje tacih dolžnostij za knetiča vendarle nekaj težavnega.

Da pa v našej občini vlada needinost mej ljudmi, temu so vsi občinarji krivi, skoraj vsakter neko-

liko; vzroki pak so strast i častilakomnost, ker vsakdo bi rad bil župan ali še kaj družega, čeravno nij sposoben za to. Ko bi le malo spoštovanja in ljubezni mej seboj imeli in le nekoliko volje do napredka v duševnem, materjalnem in narodnem oziru, kakor pravi kristijani in Slovani, gotovo bi bilo mnogo boljše v soseski, pa vsega tega žalibože pomanjkuje. Vsaka glava ima svojo pamet, rekel je Banjškar, ko je „kapus“ pogriči zvrnil in je vsaka glava po svojej poti tekla.—

V Ravnici, 22. maja 1876.

Andrej Filipič.

Ker se sumniči, da sem jaz tisti „prijatelj lepega petja“ kateri je v 21. številki Soče, g. Buncu odkritosrečno povedal, da mu njegovo petje nikakor ne dopada in mi je na tem res veliko ležeče, da bi me ne gosp. Bunc brez vsakega uzroka po strani gledal, prisiljen sem Vas dobri gosp. urednik naprositi — da mi v Vašem cenjenem listu javno pritrđite, ka je sumničenje popolnoma neopravičeno — da bi bil jez oni dopisnik.

Moram pa reči, da jaz onega, kar je dopisnik poročal, s tem nikakor omatati nočem niti morem ne, ker razmer ne poznam.

Z najodličnejšim štovanjem znanvam se Van vdani
JANKO KOCEVAR.

V Komnu 4. junija 1876.

Naznanjam p. n. fabrikantom usenj in strojarjem, da sem začel na svoj račun s česlom v Št. Vidu nad Vipavo kupčevati, ter da iščem za to podvzetje

družnika (kompanjona).

Ob enem naznanjam, da sem pripravljen tudi za druge trgovinska opravništva in komisijone prevzemati.

Anton Uršič ml.
v Št. Vidu nad Vipavo.

Oznanilo.

Med Dr. Keršovani preselil se je v rastel v Fitz-ovo hišo, št. 461 in bode, kakor dozda, zdravil na svojem domu vsaki dan.

!! Od leta 1767 !!

Svetinja za napredek

Svetinja za zasluge

ALBERT SAMASSA,

c. kr. dvorni zvonar izdeljavec strojev in raznoterega orodja pri gašenju ognja v Ljubljani, priporoča p. n. cerkvenim predstojnikom in občinskim zastopom:

Vbrana zvonila

z vso potrebščino, kakor jarmi, ojnice, okovi. Zvon tudi 40 centov teže, zamore en mož zvoniti; dalje priporoča vse vrste brizgalnic, orodja za gašenje, vodnjake, cerkvene svečnike iz medenine, ventile, šravbe itd. itd.

Občinam in gasilnim društvom, da si zvonove in gasilno orodje lahko omislijo, privoim plačevanje v obrokih.

Diploma pripoznanja

Diploma pripoznanja

!! 14 svetinj !!